

אוניברסיטת בר-אילן

הגוף שלי ואתה : הגוף ככרטיס כניסה לחברויות אפלטוניות
במועדוני גייז

משה חגיגי

עבודה זו מוגשת כחלק מהדרישות לשם קבלת תואר מוסמך
ביחידה ללימודים בין-תחומיים, התוכנית ללימודי מגדר
של אוניברסיטת בר-אילן

תקציר

מחקר זה עוסק בתרבות המסיבות בחיי הלילה של הקהילה ההומוסקסואלית בתל-אביב. רוב הספרות המקצועית בנוגע למסיבות של הומואים מתמקדת בסוגיות כמו הסכנות הטמונות במסיבות אלו, בסמים ובמחלות מין, ומתייחסת אליהם כמקום נהנתני, או כאתר למציאת פרטנרים מזדמנים ליחסי מין. מחקר זה מבקש לשאול מה עוד מתאפשר במסגרת המסיבות של הקהילה ההומוסקסואלית. דרך שלושה ממדים – גיאוגרפי, טמפורלי ואפקטיבי – מבקש מחקר זה להציע נקודת מבט על יצירת חברויות דרך עולם המסיבות. המחקר שם במרכז את הגוף ורואה בו אתר שדרכו מתכוננות חברויות ודרכו נבנה הסובייקט ההומוסקסואלי בתוך ההקשר הרחב של מסיבות גייז.

מטרת מחקר זה היא ללמוד כיצד מתכוננים קשרים חבריים בין הבליינים. בתוך מרחב המסיבות, חוויית הגוף ההומוסקסואלית מקושרת באופן ישיר לתפיסות בנוגע לגוף הגברי האידיאלי המדומיין. לפיכך, המחקר שם לעצמו מטרה לפרק את התפיסות הרווחות כלפי מסיבות גייז ולתת מקום למאפיינים, קודי התנהגות ונורמות על-ידי בחינה של שלוש מסיבות שונות בעיר תל אביב-יפו. המחקר מראה את השונות הגדולה בין המסיבות דרך הממדים הגיאוגרפיים, הטמפורליים והאפקטיביים הפועלים ככוחות מאפשרים. דרך ממדים אלו מתבצע משא ומתן על הגוף של הבלייין ביחס לעצמו וביחס לגוף המדומיין. בתוך עולם המסיבות, כאשר הבלייין יוצא למסיבה, הגוף שלו מגיב באופן אפקטיבי ושואף לנינוחות שתאפשר לו להרגיש חלק מהמסיבה. הבלייין מקיים משא ומתן אל מול המסיבה, מאפייני המסיבה, הבליינים בעלי הגופים המגוונים במסיבה והגוף הסובייקטיבי של הבלייין עצמו.

מחקר זה הוא מחקר אתנוגרפי איכותני והוא יוצא מנקודת מבט פמיניסטית. לטובת מחקר זה בוצעו 28 תצפיות-משתתפות בשלושה אתרים שונים במשך למעלה משנה. בנוסף, בוצעו 12 ראיונות עם גברים המזדהים כהומוסקסואלים-סיסיג'נדרים היוצאים קבוע למסיבות אותם המחקר בוחן.

העבודה מאורגנת בשלושה פרקי ממצאים: (א) עוסק בפירוק הלכידות של המסיבה הגאה, (ב) עוסק בנושא הגוף והמשא ומתן על הגוף, (ג) עוסק ביצירת חברויות והאסטרטגיות השונות סביב החברויות. הפרק הראשון מפרק את תפיסת המסיבה כנושא חד ערכי או חד ממדי. עולם המסיבות הגאות הוא מרחב עשיר ובכל יום מתקיימת מסיבה אחרת. המסיבות מתרחשות באזורים שונים בעיר תל אביב-יפו. הפרק נותן מבט מעמיק על מרחב המסיבות הנידון דרך שלוש מסיבות שונות וחושף את השוני המהותי בין המסיבות הללו. דרך פרק זה ניתן להבין כי השוני בין המסיבות מאפשר לבליינים שונים לבחון את השייכות שלהם לקבוצת הבליינים דרך הנורמות וקודי ההתנהגות שמכוננים כל מסיבה. פרק זה טוען כי מתקיימת הדדיות בין הצורך של הבליינים לבין יוצרי המסיבות כך שהעושר של המסיבות פונה לקהלים אחרים בתוך הקהילה ההומוסקסואלית ומאפשר להם להרגיש בנוח.

הפרק השני עוסק בנושא הגוף והאפקט של הגוף המהווה חלק ממרחב המסיבות ובפרט משפיע על תהליך הכניסה למסיבות. כיוון שחוויית היציאה למסיבה עשויה לעורר תחושות של אי נוחות, הפרק מלמד על אסטרטגיות שונות שהבליינים נוקטים כאשר הם יוצאים למסיבות כדי למקסם את תחושת הנינוחות של הגוף. פרק זה טוען כי הבליינים ינקטו באסטרטגיות שונות, מקבילות או נפרדות על מנת לייצר מערכת של צידוקים והסברים לבחירת המסיבה הספציפית אליה הם יוצאים באופן קבוע. המשמעות של תהליך בחירה דקדקני זה, שעובר דרך אסטרטגיות גופניות מראה שלבחירת המסיבה יש משמעות של כינון שייכות עבור הבליינים, והיא לא עניין של מה בכך.

הפרק השלישי נותן הצצה עמוקה לאסטרטגיות של יצירת חברות בתוך עולם המסיבות. על אף תחושת אי הנוחות שקיימת פעמים רבות במרחב המסיבות, ועל אף חוסר הנוחות שהמסיבה מביאה איתה, הבליינים שואפים למקסם את הנינוחות במסיבה על ידי יצירת קשרים עם בליינים אחרים שאיתם ירגישו נוח. יצירת החברויות מתרחשת לא רק במסיבה עצמה אלא מעוגנת בפרקטיקות רחבות הקשורות בתרבות המסיבות, בעיקר ישיבות לפני המסיבה שם מכירים הבליינים בליינים נוספים ושם יש להם אפשרות להציג את עצמם בצורה עמוקה יותר, ולא רק לפי המראה. פרק זה טוען כי בעזרת האסטרטגיות השונות, הבליינים מאפשרים לעצמם להיחלץ מהמשא והמתן על הגוף האידיאלי, להשתחרר מהחוסר הנוחות ומההשוואה לגופים אחרים ולייצר חברויות שיוצאות מעולם המסיבות אל העולם היומיומי שאינו קשור למסיבות. פרק הדיון מבקש להציע שתי תרומות. הראשונה היא התרומה האנליטית המשלבת את הממדים הגיאוגרפיים, הטמפורליים והאפקטיביים ורואה בהם כלי להבנה של חשיבות הגוף וחשיבות המסיבות בעיר תל-אביב. בדרך זו ניתן לפרש אלמנטים תרבותיים, קודי התנהגות ונורמות על מנת להבין את האופנים בהם מתכוננות חברויות אפלטוניות ואת המשמעות שלהן בקהילה ההומואית. התרומה השנייה היא מחקרית, הטוענת כי הנינוחות הגופנית של הבליון במסיבות היא נדבך משמעותי בתוך עולם החברויות של הקהילה ההומואית. זאת אומרת, כאשר הבליון מצליח ליישב את הפער בין הגוף הסובייקטיבי לבין הגוף המדומיין בעזרת אסטרטגיות שונות, המרחב מתכוון כאתר המאפשר היכרויות ויצירת חברויות אפלטוניות. על אף שמחקר זה לא שם דגש על המציאות של יישומוני היכרויות בעלות מיקום כמו גריינדר ואטרף, מחקר המשך יכול להתמקד בפיתוח חברויות דרך אפליקציות אלו. כמו כן, כמו שעבודת תיזה זו מראה, מין מהווה אסטרטגיה נוספת להיכרות, ומחקר המשך יוכל לבחון את המשמעויות הרחבות והתפיסות של ההפרדה בין מין לרומנטיקה כספקטרום פלואידי בביסוס יחסים בקרב הומואים. מחקר זה נותן במה חשובה לאופן בו קהילה נבנית סביב תרבות המסיבות, ככזה – מחקר זה הוא מחקר אופטימי.